

URL:<https://corruptinfo.nazk.gov.ua/reference/map?startDay=01.10.2023&endDay=10.04.2024&filterType=2> (дата звернення 10.04.2024).

2. Про внесення змін до Закону України «Про запобігання корупції» щодо особливостей застосування законодавства у сфері запобігання корупції в умовах воєнного стану: Закон України від 8.07.2022 р. № 2381-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2381-20#n2> (дата звернення 10.04.2024).

3. Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану: Закон України від 20.09.2023 р. № 3384-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3384-20#n6> (дата звернення 10.04.2024).

4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#n238> (дата звернення 10.04.2024).

5. Про внесення зміни до статті 5 Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України" щодо посилення інституційної спроможності Національного антикорупційного бюро України: Закон України від 08.12.2023 р. № 3502-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3502-20#n2> (дата звернення 10.04.2024).

6. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023—2025 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 р. № 220. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#n32> (дата звернення 10.04.2024).

7. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури: Закон України від 08.12.2023 р. № 3509-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3509-20#n28> (дата звернення 10.04.2024).

УДК 336.71

Карапетян О. М.
*к.е.н., доцент кафедри безпеки
та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

Колодійчук О. А.
*приватний нотаріус, аспірант кафедри
безпеки та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

З початком повномасштабної війни в Україні підрозділом фінансової розвідки України переглянуто та оновлено пріоритети роботи. Разом із

національними та іноземними партнерами спрямував свої дії на наступні пріоритетні напрями:

- ✓ «співпрацю з FATF з метою санкціонування РФ, в частині виключення її із членства в цій організації та включення до «чорного списку» FATF;

- ✓ координацію роботи з Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL);

- ✓ співпрацю з Егмонтською групою з метою санкціонування РФ в частині виключення її із членства в цій організації;

- ✓ співробітництво з іншими регіональними організаціями за типом FATF, зокрема з APG, з метою ізоляції РФ;

- ✓ забезпечення проведення спільних фінансових розслідувань з іноземними ПФР та співпрацю з іноземними фінансовими регуляторами та відповідними криптовалютними організаціями стосовно превентивних заходів щодо бізнесу з РФ;

- ✓ блокування рахунків колаборантів, розслідування кейсів державних зрадників, оброблення повідомлень про фінансові операції, зупинення фінансових операцій, участі у роботі групи «Task Force» та передання узагальнених матеріалів до правоохоронних органів;

- ✓ координацію роботи з суб'єктами державного фінансового моніторингу та підготовку методологічної інформації для СПФМ, а також співпрацю з громадськістю;

- ✓ проведення Національної оцінки ризиків та оцінки негативного впливу РФ на Світовий порядок і Глобальну фінансову безпеку» [2].

З 24 лютого 2022 року, а саме з початку введення воєнного стану в Україні, суттєвих змін зазнали такі сектори економіки як банківський так і фінансовий, у тому числі їх нормативно-правове регулювання. Також не виключенням стали окремі механізми здійснення фінансового моніторингу банками, які в умовах воєнного стану були адаптовані до потреб українців. На період воєнного стану в Україні правила фінансового моніторингу послаблено. Це слідує з того, що 17.03.2022 р. набув чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану». Закон доповнює розділ X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» та встановлює окремі правила для функціонування системи фінансового моніторингу у воєнний час. Основними змінами є:

- 1) банк не вживає заходів для встановлення джерел походження коштів у разі їх внесення фізичною особою в готівковій формі на поточний рахунок у розмірі, що дорівнює або перевищує 400 тис. грн, якщо клієнт не надав на вимогу банку відповідні документи або відомості; такими коштами можна розпорядитися лише для допомоги Збройним силам України та гуманітарної допомоги українцям поточних рахунках Міністерства соціальної політики для благодійної допомоги та забезпечення підтримки незахищених верств населення; рахунки банків України для придбання облігацій внутрішньої державної позики «Військові облігації» (про що банки повідомляють таких клієнтів);

2) якщо є підозра, що внесена готівка пов'язана з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового ураження та його фінансуванням, то банк зобов'язаний негайно й без повідомлення клієнта заморозити ці активи та повідомити Службу безпеки України;

3) банк зобов'язаний розморозити активи не пізніше наступного робочого дня від дня надходження від СБУ інформації про те, що підозра банку не підтвердилася. Однією з особливостей фінансового моніторингу в період дії воєнного стану – це спрощена ідентифікація та верифікація покупців військових облігацій.

Також Національний банк України зупиняє на період дії воєнного стану проведення планових виїзних перевірок, які передбачені Положенням НБУ від 30.06.2020 р. №90 «Про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)». Проте у разі порушення банками покладених на них обов'язків зі здійснення ними фінансового моніторингу, Національний банк України буде враховувати вплив умов воєнного стану на можливість виконання банками свої обов'язків як суб'єктів первинного фінансового моніторингу. З метою виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, особливо тих, які причетні до збройної агресії Російської Федерації в Україні, рекомендується використовувати перелік таких осіб, опублікований на сайті:

- ✓ сайті Європейської комісії;
- ✓ сайті Міністерства фінансів США (список OFAC);
- ✓ сайті РНБОУ;
- ✓ сайті «Окупант», інформаційному ресурсі Апарату РНБО України;
- ✓ офіційних сайтах державних органів іноземних країн, з переліками підсанкційних осіб тощо.

Після остаточного скасування воєнного стану банк може здійснювати видаткові операції за поточними рахунками фізичних осіб із коштами, внесеними ними в готівковій формі, після вжиття заходів щодо встановлення джерел походження таких коштів; а також зобов'язаний упродовж 30 днів надати уповноваженому органу інформацію про заморожені активи.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Річний звіт Державної служби фінансового моніторингу України за 2022 р.
URL: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2019/20190411/zvit_2022_
2. Офіційна сторінка Державної служби фінансового моніторингу України.
URL: <https://fiu.gov.ua>